

9.

Feliks Peczariski

"Profiteers", 1844

Hammer price: 85,000 PLN

oil on lined canvas, 95.5 x 134.5 cm

signed and dated lower right: 'F. Peczariski | 1844.'

Taxes and fees

- In addition to the hammer price, the successful bidder agrees to pay us a buyer's premium on the hammer price of each lot sold. On all lots we charge 18 % of the hammer price.

Esej

Pierwsza połowa lat 40. XIX wieku przynosi najważniejsze dzieła Pęczarskiego. Powstają „Gracze w karty” (1843, Muzeum Narodowe w Warszawie), „Szulerzy przy świecy” (1845, tamże), „Lichwiarz przy świecy” (1845, tamże), „Amatorzy herbaty” (1845, zaginiony). „Spekulantów” artysta zaprezentował w 1845 na wystawie w Szkole Sztuk Pięknych razem z

pięcioma innymi płótnami. Dzięki recenzji prasowej możliwe jest uosobienie uważanego za zaginiony obrazu z pracą odnalezioną w kolekcji prywatnej w Stanach Zjednoczonych (czego jako pierwsza dokonała: Agnieszka Świątosławska, Szpetne twarze, szpetne dusze. O wpływach teorii fizjonomicznych na malarstwo Feliksa Pęczarskiego [w:] Szpetne w sztukach pięknych. Brzydota, deformacja i ekspresja w sztuce nowoczesnej, [red.] Małgorzata Geron, Jerzy Malinowski, Kraków 2011, s. 41). Recenzent „Gazety Warszawskiej” pisze o prezentowanym obrazie: „Najwięcej jednak ruchu, życia i dowcipu, tak potrzebnego dla malarzy rodzajowych, widać w scenie sprzedaży i kupna, czy też scenie zaciągnięcia pożyczki, gdzie postać rejenta, jak się zdaje, dwóch Żydów i dwóch młodych paniczów jaśnieją zrozumieniem charakterów. Żyd podnoszący palec do ucha i odwrócony od swego młodego klienta jest pełen charakteru równie jak kolega dobrodusznie skrobiący w się głowę. Nie mówimy już nic o rysunku, bo na cóż na nowo mamy powtarzać pochwały, dodamy tylko, że od lat czterech czuć postęp znaczny w panu Pęczarskim, i że już dziś mniej widać czarności w jego kolorycie jak w pierwszym jego dziele Karciarze, danym w zeszłą wystawę; jeszcze lat kilka, a czas zapewne usunie i to, co zbyt ostrego w jego pędzlu widzimy” (J. Kg [Kenig], Wystawa sztuk pięknych, „Gazeta Warszawska” 1845, nr 191, środa 23 lipca, s. 3).

Provenance

- auction house Sloan's, United States, November 2001 - private collection, New York